

Општи податоци за нарачателот

Нарачател: Центар за економски анализи – ЦЕА
Адреса: бул Јане Сандански 63/3, 1000 Скопје
Даночен број: 4030003479278
Лице за контакт: Габриела Димовска
Контакт телефон: 02/2444766
Е-пошта: ceorgmk@gmail.com

Образец А Повик за поднесување на понуда за набавка на услуги

Постапка за набавка нарачка, број А4

Предмет на набавка: **Подготовка на методологија и спроведување на анализа на политиките за државна помош и ефектите - „трка до дното“ во регионот**

Почитувани,

Ве замолуваме да ни доставите понуда за набавка на краткорочни услуги за **Анализа на државната помош во регионот и ефектите – „трка до дното“** во согласност и според кои се наведени во деталите за повикот и условите за понуда во продолжение на овој повик.

Рок за поднесување на понудата е 28/4/2020 до 16.00 часот.

Критериумот за избор на најповолна понуда е најниска понудена цена за понуден квалитет согласно докажани квалификации, искуство и вештини (во сооднос 40:60).

Понудата се составува така што понудувачот ги запишува бараните податоци во Образецот на понудата кој е составен дел од овој повик.

Понудувачите ја поднесуваат понудата (пополнет, потпишан образец за понуда), преку електронски облик на следната е-пошта: ceorgmk@gmail.com со назнака „Понудата за набавка **Анализа на државната помош во регионот и ефектите – „трка до дното“**“

Понудата се смета навремена доколку му е предадена/примена на/од нарачателот до дата 28/4/2020 год. најдоцна до 16.00 часот.

Само навремените, соодветни и прифатливи понуди ќе бидат разгледани. За ненавремена ќе се смета понудата на понудувачот која не е предадена на нарачателот до истекот на рокот на поднесување на понуди.

Одлуката за доделување на договор за набавка ќе биде донесена во рок од 5 дена од денот на отворање на понудите.

Со почит,

Центар за економски анализи – ЦЕА

За потребите на Проект: Следење на политиките за заштита на конкуренција и државна помош имплементиран од ЦЕА, а финансиски подржан од Шведската агенција за меѓународна развојна соработка (Sida) преку проектот Нордиска поддршка за напредок на Северна Македонија.

Детален опис на услови за краткорочна услуга

Проект: Следење на политиките за заштита на конкуренција и државна помош: И 8 е важно!

I. Вовед

Политиките за заштита на конкуренција заедно со политиката за контрола на државна помош (опфатена во Поглавје 8 од ЕУ законодавството) се смета дека е занемарена во јавниот дискурс во Македонија, заради неговата специфичност, неконзистентна имплементација и непостоењето свесност за степенот на значење, како и поради влошените основни принципи на демократијата поврзани со владеењето на правото: „Прво, владеењето на правото мора значително да се зајакне. Денес, државите покажуваат јасни елементи на заробеност на државата, вклучително и врски со организираните криминал и корупцијата на сите нивоа на власта и администрацијата, како и силна вмрежаност на јавни и приватни интереси¹“, понатаму, „Вмешаноста на државата и непотребното политичко мешање во економијата остануваат високо, додека политиката за конкуренција и другите политики се сè уште премногу слаби“, како што е наведено во стратегијата на ЕУ за ЗБ (од февруари 2018 година).

Со оглед на евидентната „траекторија“ на Македонија, со почетокот на започнувањето на процесот на скрининг за започнување на процесите на преговори, евидентно е дека целокупниот процес за реструктурирање зависи од структурните промени во политиките вклучително и за Поглавје 8, веројатно не толку во законодавството, но повеќе во извршувањето.

Како што е јасно наведено во последните и претходните извештаи за напредокот на Република Македонија² „Не е постигнат напредок во оваа област [5.8. Поглавје 8: Политика на конкуренција] за време на периодот на известување. Бидејќи ниту една од препораките на последниот извештај не е опфатена, тие остануваат валидни. Потребни се значителни напори за спроведување. Во наредната година, земјата треба да посвети особено внимание на: засилување на напорите за зајакнување на спроведувањето од страна на Комисијата за заштита на конкуренцијата (КЗК); зголемена транспарентност на државната помош дадена од владата. Идентичните препораки се нотирани во сите извештаи од извештајот за 2016 година, што укажува на недостаток на важноста која се дава на овие политики.

Така, градењето на органите за заштита на конкуренција кои ја спроведуваат заштитата на конкуренцијата и ефективната контрола на државната помош е клучно за забрзување на економскиот раст и напредок, кон слободна пазарна економија со намалено мешање на државата во економијата. Ова укажува не само на правна усогласеност (со законодавството), туку и за спроведувањето. Затоа, во процесот на преговори за пристапување (да биде), и во однос на општата рамка на законот за конкуренција, а особено прашањата за функционален систем на контрола на државната помош е од круцијално значење. Понатаму, регионалната соработка во усогласување со политиката на ЕУ за конкуренција, особено во областа на контролата на државната помош, е забележана како една од клучните активности на стратегијата во агендата за регионална реформа на инвестициите (РИРА), стратегија ЈИЕ2020, МАП РЕА која јасно кажува дека она што е потребно е „да се обезбеди транспарентна и фер конкуренција меѓу економиите со ублажување на „трката до дното“, додека да не се попречат интересите на економиите на ЗББ. Затоа, потребни се насочување на иницијативите и подобрување на нивната транспарентност и управување преку принципите на транспарентноста, добро управувањето и предвидливост во согласност со обврските што произлегуваат од претпристапниот процес на ЕУ³.

Затоа, справувањето и придонесот за постигнување на целта на овој проект е од круцијално значење: Да се придонесе за зголемено ниво на спроведување на активностите за контрола на државна помош и политика за заштита на конкуренцијата (Поглавје 8); засилена транспарентност и зголемена свесност за

¹https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/communication-credible-enlargement-perspective-western-balkans_en.pdf

²<https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20180417-the-former-yugoslav-republic-of-macedonia-report.pdf>

³ MAP REA, RIRA, SE2020 Strategy

важноста на политиките преку набљудување и застапување, а истовремено придонес кон ублажување на „трка до дното“ со државна помош.

II. Цели и опфат

Меѓудругото, проектот ќе поддржи и подготовка на Анализа на процесите на контрола на државната помош во регионот – „трка до дното“ што ќе претставува извештај за тековната состојба на политиките за контрола на државната помош во регионот, нивната *транспарентност*, *ефикасност* во однос на привлекување на странски директни инвестиции како и *регионална соработка* за усогласување на политиките за контрола на државна помош и ублажување на таканаречената „трка кон дното“ посебно во процесот на привлекување на странски директни инвестиции (СДИ).

- Обемот на извештајот ќе **биде анализа на процесите на контрола на државната помош на регионално ниво** (со фокус во рамки на Западен Балкан) што ќе ја разгледа моменталната состојба, политиките и мерките кои се спроведуваат и спроведувале, нивото на транспарентност и ефикасност на политиките на контролата на државната помош во земјите од регионот како и можностите за соработка и ублажување на феноменот на „трка до дното“.
  - o Исто така, тоа ќе биде основа за давање препораки за подобрување на политиките во делот за спроведување. Избраниот давател на услугите треба да подготви анализа опфаќајќи ги аспектите на транспарентноста, ефикасноста и можностите за соработка помеѓу земјите од регионот.
  - o Оваа анализа треба да биде заснована на квалитативно и квантитативно истражување.
- Наодите и препораките ќе бидат инпут за подготовка на клучните идентификувани **препораки за јавни политики** што ќе бидат насочени кон заедницата на носители и спроведувачи на политики, вклучително и особено Владата (извршната власт) и Собранието (законодавна моќ и надзор).
- Резултатите ќе бидат јавно презентирани преку настан со повеќекратна цел: да се зголеми јавната свест, да се има медиумско покривање и интерес, да се бара поголема транспарентност и одговорност на КЗК и да се постави притисок на јавноста, да се зголеми интересот на институциите за надзор.

III. Методологија и активности

Избраниот консултант(и) во соработка со локалните партнери и други консултанти кои се специјално задолжени за спроведување на сеопфатна студија за конкретни делови (матрица за мониторинг, преглед на законодавството, компаративна анализа со земји “врсници”, економски аспекти и сл.) Ќе бидат одговорни за спроведување на сите аспекти на анализата. Процесот вклучува неколку клучни чекори: преглед канцелариско истражување, анализа на квалитативни извори и анализа на квантитативни податоци. Особено внимание ќе се посвети на црпење на искуства и соработка со постоечки проекти од истата област, како и анализи и наоди од проекти кои се веќе имплементирани.

IV. Аутпути

- 1.1. Предлог методологија за истражување и подготовка на студија за јавни политики на дадената тема
- 1.2. Анализа на моменталната состојба, политиките, степенот на транспарентност, ефикасност на политиките на државна помош во регионот и можностите за регионална соработка во областа на државна помош.
  - 1.2.1. Пожелно е и вклучување на добри практики доколку истите се идентификуваат во процесот. Анализата потребно е да направи и преглед на состојбите во земји врснички од регионот кои го отпочнале процесот на преговори или се земји членки на ЕУ.

- 1.3. Подготовка на два брифа за јавни политики политики – брифовите ќе произлезат од анализата и ќе се фокусира на потребите за промени кон усмерување на политиките и пракса за контрола на државна помош на регионален аспект.

Делови – предлог содржина на извештајот, но не ограничено на

1. Квалитативна анализа на профилите на земјите вклучени во анализата согласно извештаите за напредок на Европската Комисија, и Преглед на извештаите на надлежните тела за контрола на државна помош за секоја од земјите и
  - a. преглед на моменталната состојба во однос на политиките за контрола на државна помош, за оценување на транспарентноста, предизвиците и напредокот на земјите во однос на контролата на државна помош. Ограничувања и предизвици за да се достигнат барањата и законодавството на ЕУ и нејзината примена;
  - b. Преглед на институционална поставеност во земјите во однос на контролата на државната помош, како и надзор врз истата
  - c. Преглед и оценка на **транспарентноста**, предизвиците и напредокот на земјите во однос на доделената државна помош.
2. Анализа на регионалните платформи на **соработка**, преку анализа на стратегиите, можностите и предизвиците за соработка помеѓу земјите во регионот во однос на политиките и праксите за контрола на државна помош. (вклучително но не ограничено на оцена на клучните активности на стратегијата во агендата за регионална реформа на инвестициите (РИРА), стратегија ЈИЕ2020, МАП РЕА во насока на обезбедување на транспарентна и фер конкуренција меѓу економиите со ублажување на „трката до дното“.)
3. Релевантност и ефектите на политиките за државната помош во однос на привлекување на *странски директни инвестиции (СДИ)* во земјите
  - a. Преглед на политиките за привлекување на СДИ преку различните форми на поддршка преку државна помош како и поврзани политики (специјални економски зони, даноци, ослободувања и слични поттикнувања)
  - b. Квантитативна анализа на релевантни индикатори за земјите, а поврзани со државната помош, вклучително но не ограничено на поврзаност на нивото на доделена државна помош и нивото на странски директни инвестиции, импликации од даночната политика врз странските директни инвестиции, нивото на конкуренција на пазарот мерено преку низа на индикатори (како на пр. индексот на глобална конкурентност, нивото на отвореност на економијата, обемот на извозот итн.)

V. Време

Распределување на времето: консултантот(ите) ќе вклучува најмногу до 20 работни дена до крај на месец мај 2020 година. Испораката на нацртот треба да биде на македонски јазик со суштинската терминологија со англиски термини најдоцна до 25 ти мај 2020.

По дадените коментари финалниот извештај/анализа како брифовите да се достават најдоцна до 24ти Мај 2020.

Испораките треба да се спроведуваат заедно со други консултанти доколку ги има потреба за целокупниот резултат како и во координација со проектниот тим.

VI. Квалификација и вештини

4

Анализата ќе биде спроведена од страна на краткорочни консултант/и (КРК) договорена од ЦЕА со следниве квалификации и вештини:

- Релевантно образование во односната област (најмалку постдипломски студии по општествени науки - правни, економија или комбинација)
- Најмалку 8 години професионална работа и експертиза во поврзани прашања со политики во областа на економијата
- Предност ќе биде работа во областа со искуство во регионот
- Техничка експертиза (искуство во истражување на општествените науки, анализи, дизајн, имплементација, квалитативни и квантитативни методи)
- Претходно искуство во работа со релевантни групи на засегнати страни
- Аналитички вештини и вештини за пишување извештаи
- Познавањето на правното и економското окружување е предност
- Знаење и искуство во областа на правниот, економскиот, институционалниот развој како и улогата на учеството на граѓаните и граѓанскиот сектор во носење на одлуките и политиките

Понудите можат да се обезбедат како единични или заеднички понуди од еден или двајца/повеќе експерти.

VII. Интелектуална сопственост

Корисникот, односно договорниот орган на проектот, единствено и исклучиво, ги поседува сите права во и за секое дело создадено во врска со овој договор, вклучувајќи ги сите податоци, документи, информации, авторски права, патенти, трговски марки, трговски тајни или други сопственички права во и кон работата. Консултантите не смеат да објавуваат или споделуваат (електронски или печатени) информации во врска со проектот без експлицитна дозвола за истото.

VIII. Апликација

Квалификуваниот кандидат или кандидати (преку заедничка апликација), треба да испратат кратко професионално резиме(а) во кое ќе се наведат и контакт лице/а кои можат да го потврдат наведеното искуство (reference list) и пополнета понуда (Образец 2) со која и изјавуваат дека немаат забрана за вршење на дејност. Апликација може да се испрати на seoorgmk@gmail.com, или пак по пошта до Центарот за економски анализи - ЦЕА, адреса бул. Јане Сандански 63/3. 1000 Скопје во запечатен плик, предмет на пошта или е-пошта: Апликација за повик **Подготовка на методологија и спроведување на анализа на политиките за државна помош и ефектите - „трка до дното“ во регионот.** Апликациите се сметаат за валидни доколку се добиени до 28/4/2020. Само избраниот кандидат(и) ќе бидат известени најдоцна 3 дена по истекот на рокот за пријава.